

Priloga mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.792

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENE

K znižanju plač

Znižanje uradniških plač, ki se je zdaj že tretje in sicer topot čisto nepričakovano izvršilo, sega tako globoko v naše narodno življenje in mora imeti take usodne posledice, da moramo k temu dogodku zavzeti svoje stališče. Na eni strani smo list, ki je s stališča krščanskega nazora vedno zastopal koristi ljudstva, posebno onih slojev, ki največ trpe in so socialne zaštite najbolj potrebni. Na drugi strani pa nam danes, ko veljajo naše simpatije vladi, ki si je odkritosrčno in odločno postavila za cilj, da korenito preosnuje državno politiko in gospodarstvo, prav ta okolnost veleva, da o njeni najnovejši uredbi povemo svoje mnenje. Tako ji bomo kot svobodno glasilo, ki je vezano samo na krščansko prepričanje in moralo, veliko bolj koristili, kakor če bi čez dni in stri šli za vsakim njenim korakom, saj se tudi vlada, ki ima najboljšje namene, lahko moti in je kritike in nasvetov potrebna. Uredba o nadaljnjem znižanju plač državnih uslužbencev pa je taka, da je zaradi svoje dejanske neskladnosti z načelom socialne pravičnosti in svojega, seveda nehotenega negativnega učinka pri delu in trudu za izboljšanje našega državnega življenja ne moremo odobravati in moramo zahtevati, da se njena izvršitev opusti in najdejo druga sredstva za ozdravljenje naših financ. Pri tem smo prepričani, da se je finančnemu ministru oziroma njegovim sodelavcem res zdelo edini izhod iz nekoliko neugodnega položaja državne blagajne in da avtorji niso nameravali tako hudo prizadeti naših slojev prebivalstva. Gotovo pa se niso zadosti zavedali, kakšne hude posledice bo imela ne samo v gospodarstvu, ampak tudi v psihološkem pogledu, in kako globoko bo v času, ko vlada potrebuje najboljše razpoloženje ljudstva, da pomaga celiti rane preteklosti in usmeriti državno politiko v nov tir, potlačila duše, ki so pripravljene v korist celote za največje žrtve, če so res potrebne in znosne ter pravično razdeljene po gospodarskem in socialnem položaju prizadetih.

Vsega tega pa o zadnjem znižanju uradniških plač, ki naj bi se z največjo naglico že prvega prihodnjega meseca izvršilo, ni mogoče reči. Najhujša hiba te uredbe je, da najbolj prizadene one, ki so najslabše plačani, to je nižje kategorije uslužbenstva, in da odtrguje največ onim, ki imajo družino. Čim več ima kdo otrok, tem več mu je primeroma odtegnjeno, in nasplošno bodo tisti, ki so v uradu na najvišji stopnji ali pa, ki so samci, primeroma veliko manj prizadeti, nego njihovi služabniki ali pa poročeniki: taka redukcija je pač v hudem nasprotju s socialno pravičnostjo in kdor jo je zamislil, je zelo veliko prežrl, saj je prav ta okolnost upravičeno povzročila hudo žalost in razburjenje. Družine mora država najbolj podpirati in jim zagotoviti nedotakljiv minimum, po tej redukciji pa se je prav tam, kjer gre za najnižje služitelje in najštevilnejše družine, potlačil dohodek državnega uslužbenca daleko pod minimum poštene in količaja dostojne eksistence.

Navedimo le nekaj konkretnih primerov! Pisarniški uradnik (X. skupina), ki je poročen s zvančnico, ki tudi služi in ki imata 2 otroke, po novi uredbi pade od 1780 Din mesečno na 1405, torej za 20%, žena pa, ki je že po drugi redukciji bila prizadeta, pade zdaj od 660 Din mesečno na 280, torej vsa družina povprečno za 31%. Pripravnik (X. skupina), poročen s zvančnico, z 2 otrokoma, pade okroglo za 22%, žena za 57%, torej družina povprečno za 34%. Na deželi pa, kjer so doklade nižje, pade za celih 36 in pol%, kar je gotovo zelo veliko znižanje. Ako ima tak uradnik več otrok, se bo njegov dohodek znižal še bolj, in čim več otrok ima, tem več izgubi, tako da utegne to znižanje pri številnih družinah doseči tudi 40 ali še več %. Služitelj-samec bo prejemal manj 5%, na deželi manj 6 do 7%, poročeni služitelj z 2 otrokoma pa v mestu manj 17%, na deželi pa 19% — zopet slučaj nepravilnega sorazmerja. Starejši stražnik s tremi otroci bo dobival odslej za 16 do 18% znižano plačo, to je 1610 Din na mesec, dočim jih je dozdaj imel 1920. Kako s tem šolati tri otroke, recimo vse na srednji šoli, to je problem, na katerega avtor uredbe gotovo ni mislil. In koliko je takih državnih uslužbencev, ki imajo še več otrok v šoli! Tako n. pr. nam je znan učitelj z 9 še nepreskrbljenimi otroki, ki bo prikrajšan za najmanj 600 Din, so pa znani tudi slučaji srednjih kategorij, kjer bo uslužbenec prikrajšan za celih 1000, posebno še, če ima še žena skromen zaslužek. Tudi uradniki višjih skupin so seveda prizadeti, česar tudi mi ne želimo in bi radi videli, da tudi oni ne bi ničesar utrpeli, saj so ministri opetovano trdili, da je pri nas uradništvo na splošno v primeri z inozemstvom slabo plačano. Toda razmerje novega znižanja je tako, da bomo takoj na konkretnih primerih videli, kako veliko bolj je prizadet nižji nameščenec nego višji. Uradnik V. skupine, sreški podnačelnik n. pr. ali sekretar, poročen, s 3 otroci je dozdaj v Ljubljani dobival brutto 3460 Din, odzdaj bo dobival 3100 — torej znaša znižanje 10 in pol %. Stari učitelj V. skupine na deželi, istotako s 3 otroci, bo utrpel 11%, uradnik IV/2 v mestu z enim samim otrokom bo pa utrpel samo 8 in pol %. Znižanje plače najvišjega državnega funkcionarja v deželi znaša 4,3%. Če bi uredba, ki je bila šele naznanjena po časopisih, v polni točnosti pa še ni znana, določala še to, da bi otroci, ki so dovršili 16. leto, niso pa še presegli 23-tega, pa se še učijo, sploh nobene doklade več ne dobivajo, potem bi bila usoda mnogih družin naravnost katastrofalna. Isto velja, čeprav v milejši meri, za pokojnine, kjer tudi najvišji funkcionarji v državi ničesar ne izgubijo ali pa le malo. V splošnem torej vidimo, da se redukcija nikakor ne omejuje na 3, 5, 7 ali do največ 10%, kakor se je reklo, ampak da sega do 36 in pol ali še več % in da znaša okoli 8% pri tistih, katerih plače so primeroma višje.

Avtor uredbe utemeljuje znižanje plač s znižanjem cen življenjskih potrebščin. To pa za Slovence gotovo ne velja in najbrž tudi za pretežni del države ne. Cene kmetijskih produktov so res da hudo padle, in to je najhujša nesreča, ki je kmetiško prebivalstvo zadela, toda državnih uslužbenec od tega ni ničesar profitiral, ker vemo, da razlika med ceno, ki jo dobi kmet, in med on, ki jo plača konsument, gre pri nas v žep posrednikov in prekupčevalcev. Vrh tega bi moralo tako globoko znižanje uradniških plač iti vzporedno z znižanjem še drugih izdatkov, ki jih ima uslužbenec, med katerimi

Posledice koncentracije angleškega brodogoja

Alarm po vsej italijanski obali

Anglija hoče zapreti Gibraltar, Sueški prekop in Dardanelske ožine

Rim, 20. septembra. SE. Iz Neaplja poročajo, da so mornariške oblasti izdale vsa potrebna navodila za izpraznitev civilnega prebivalstva. Navodila so bila razširjena med prebivalce s pomočjo proglosov, ki dostavljajo, da veljajo navodila seveda samo v primeru vojnega napada, o katerem pa ne more biti govora. Navodila za izpraznitev, da imajo isti pomen, kakor navodila za primer letalskega napada, kar so izvedli že po vseh državah sveta, ne da bi kdo s tem mislil, da so letalski napadi že predurjeni. Iste predpise, kot v Neaplju bodo izdale mornariške oblasti za vsa italijanska pristanišča.

Obširni varnostni ukrepi Italije

Prisotnost ogromnega števila angleških bojnih ladij v Sredozemskem morju pa vendar le vpliva tako na uradne kroge, kakor na vso javnost. Danes je italijanska vlada izdala nadaljne predpise, ki veljajo za vsa italijanska obala in ki uvajajo neke vrste stalen alarm in pripravljenost. Po vsej italijanski obali postavljajo žarometne baterije, nadalje slušalne aparate za odkrivanje sovražnih letal ter obrambno topništvo proti letalom. Okrog večjih obrežnih mest postavljajo tudi težke obalne topove. Čisto novi motorjni čolni z enim malim topom švigajo neprestano sem ter tja pred pristanišči. To so čolni obalne mornariške kontrole. Zadnje dni letajo tudi posebne lovške skupine letal od pristanišča do pristanišča. Tudi nad Rimom se sedaj vsak dan v rednih presledkih pokazujejo.

Cepprav moramo reči, da italijansko ljudstvo z velikim mirom pričakuje končnega povelja svojega šefa, je vendar opaziti, da kretanje angleškega vojnega brodogoja in odločnost Anglije, da ne popusti niti milimetra od svojega stališča, ustvarja nemirno razpoloženje v vladnih krogih, kjer tako srditega angleškega odpora nikdo ni pričakoval. V tej zvezi govorijo tukaj celo o tem, da je svoje dni francoski ministrski predsednik Laval Mussoliniju izrecno obljubil, da se v nobenem primeru ne bo udeležil kakšnih bojnih pohodov proti Italiji. Sedaj, ko pa je Anglija tako odločno podprla Zvezo narodov in je slednja na tem, da napove proti Italiji razne mednarodne kazni, predvidene v paktu Zveze narodov, dela Lavalova obljuba velika napotja francoski vladi.

Rimski tisk obtožuje Anglijo, „da hoče vojno proti Italiji“

Današnja »Gazzetta del Popolo« prinaša uvodnik pod naslovom »Anglija hoče vojno proti Italiji«. Clankar pravi, da je logičen sklep o zadržanju Velike Britanije v Zenevi in vojaških in pomorskih ukrepih britanske vlade in o tonu britanskega tiska, da Velika Britanija odkrito nastopa zoper Italijo, in sicer iz razlogov,

ki niso v nikaki zvezi z DN. Velika Britanija, pravi list, hoče vojno.

Tudi turinska »Stampa« piše podobno. Med drugim pravi, da Velika Britanija z demonsko ravnanostjo žene Evropo v prepad. List pravi med drugim, da pomeni odhod dveh največjih britanskih vojniških ladij v Sredozemsko morje odkrito izzivanje.

Anglija Italiji:

„Prvo Abesinija, potem Avstrija“

»Star« piše: Mussolini je v istem trenutku, ko ogroža neodvisnost Abesinije, spet pozval britansko vlado, da pristane na izpremembo po-

dunavskega pakta, ki mu je namen zavarovati neodvisnost Avstrije ali bolje, kabineta fašističnih lutk na Dunaju. Angleška vlada je italijanskega poslanika, ki ji je predlagal te izpremembe, sprejela zelo nemilostno. Podčrtala je, da bo šele tedaj začela proučevati pakt, ko bo urejeno abesinsko vprašanje v duhu določb pakta Društva narodov.

Prvi ukrepi - Nič denarja

London, 20. septembra. AA. Renter poroča: Vse kaže, da so se zaupni razgovori med Anglijo in Francijo končali z uspehom in da sta obe državi sklenili nastopiti proti Italiji z gospodarskimi sankcijami. Prvi ukrep bo odklonitev kreditov, ki jih prosi Italija.

Kje stoji angleško brodogoja

Izšel je pregled porazdelitve britanskih vojniških ladij v Sredozemskem morju. Iz tega pregleda se vidi, da se v Gibraltarju nahajata linijski ladiji »Hood« in »Renown« ter štiri križarke, devet rušilec in trije minonosci. V Aleksandriji je 29 vojniških ladij, med njimi linijska ladija »Resolute«, ki je obenem admiralska oklopna s poveljnikom admiralom sir Williamom Fischerjem. Ta ladija je priplula v Aleksandrijo šele 18. t. m. Pomorskemu oddelku v Aleksandriji pripadajo še linijski ladiji »Revenge« in »Valliant«, tri križarke, dve nosilki letal: »Glorious« in »Courageous« in ena bolničarska ladija. V Adenu je deslet deset ladij, med njimi križarki »Norfolk« in »Solomoon«, V Haifi so tri križarke in dve podmornici. V Port Saidu so linijska ladija »Barham«, križarka »Despatch« in en rušilec.

Anglija sporoča Ženevi

Gibraltar zaprt...?

Ženeva, 20. septembra. c. V Ženevi so danes prepričani, da bo Mussolini odklonil predloge odbora petorice, Addis Abeba jih bo pa sprejel. Zato se sedaj načena poglavje sankcij, ki bodo nastopile proti Italiji takoj, ko začne z vojno, ki ne bo v skladu z določili pakta Zveze narodov. Zato je treba pri tem upoštevati stališče Italije, Anglije in Francije do sankcij.

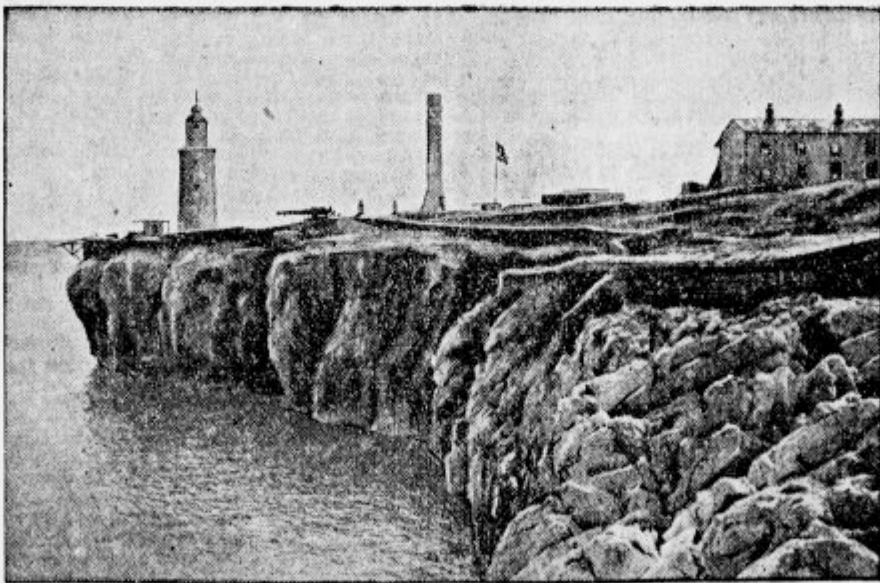
Iz Rima prihajajo senkaj vesti, da je italijansko javno mnenje silno bojevit in zelo nerazpoloženo proti Angliji. »Messaggero« piše,

da je Mussolini nešteto krat poskusil dokazati Angliji, da mu gre v Abesiniji za čisto navadno kolonialno ekspanzijo, ne pa za vojno v evropskem smislu besede. »Piccolo« piše, da nikdo več ne bo mogel zadržati Italije na njeni poti in tudi ne ladje Nj. Vel angleškega kralja. »Tevere« pa piše, da Anglija Italijancev ni hotela spoznati kot zaveznike v svetovni vojni, zato jih bo pa sedaj spoznala kot nasprotnike in dosledne sovražnike.

Medtem ko Italija tako manevrira, pa pravljica francoske delegacije v silno zadrego. Francoski ministrski predsednik Laval je danes ob 13.20 odpotoval v Pariz, kjer bo jutri važna seja vlade. Levičarski krogi pripravljajo silno akcijo proti Lavalu, čes, da poapiira Mussolinijev imperializem. S tem, da je Laval Mussoliniju v Rimu meseca januarja t. l. dal gotove obljube glede Abesinije, je Francijo preveč oddaljil paktu Zveze narodov, ki hoče sedaj s sankcijami iti nad Italijo. Zato je verjetno, da se na jutrišnji seji francoske vlade sploh ne bo govorilo o sankcijah, ampak o odgovoru, ki bo nocoj prišel iz Londona. Angleška vlada bo namreč nocoj odgovorila na francoski memorandum glede organizacije avstrijske neodvisnosti. Nocoj je londonska vlada sporočila vsem interesentom, da je Gibraltar tako rekoč že zaprt. Angleške ladje bodo poslej po svoji uvidevnosti lahko vršile kontrolo nad vsem tranzitom skozi Gibraltar. Vse čete egiptovske armade, ki so motorizirane, so dobile nalog, da se morajo v najkrajšem času izvežbati za borbo na skalovitem in puščavskem terenu. Vsa pristanišča v Perzijskem zalivu se morajo vojaško utrditi.

Ugasnite luči!

Gibraltar, 20. sept. TG. Angleške mornariške oblasti so udarno razglasile, da bo v gotovih okoliščinah postalo potrebno, da se v vsem Gibraltarju ugasnejo luči. V ta namen bodo mornariške oblasti same prekinile električni tok, prebivalstvo pa bo moralo na povelje ugasniti vse druge svetilke.

Pogled na obrežne topove v Gibraltarju

je prvo stanovanje, pa tudi vseh proizvodov industrije. Če hočemo torej pravilno ozdraviti naše gospodarsko življenje, moramo posnemati zgled drugih držav, kjer se je izvedlo vsestransko, vzporedno in med seboj zvezano zniževanje, kjer se je izkazalo za potrebno — enostranski posegi v tok gospodarskega življenja pa zlo le poslabšajo. Naš kmet je interesiran na zvišanju cen svojih produktov, ker mora drugače popolnoma osiromašiti, toliko znižanje uradniških plač pa vsak dvig kmetkega gospodarstva onemogočuje, ker je danes uradnik največji in najboljši odjemalec in uživalec kmetijskih pridelkov. Uredbodavec tega gotovo ni v zadostni meri vpošteval, kakor je preveč prežrl tudi dejstvo, da bo po tej uredbi enako udarjen tudi naš trgovec in obrtnik pa celo državni erar sam; pomislimo samo na železniško upravo, ki je vpeljala poceni vlake za nedeljske izlete, ki bodo zdaj gotovo občitno padli. Silno bo trpela tudi kultura, saj si sedaj skoro noben uradnik nižje in srednje kategorije ne bo mogel privoščiti knjige ali revije, ki bodo postale luksus. Tako se je zgodilo, česar uredbodavec gotovo ni ne nameraval niti si pred-

stavljati, da bo namreč to ponovno znižanje uradniških plač naletelo na veliko neodobranje pri vseh stanovih, od najsolidnejšega trgovca do najsiromašnejšega kmeta, ker vse občutno prizadeva in je obenem z uradnikom udarilo tudi one, ki ga hranijo in oblačijo.

Ker moramo končati, naj danes damo izraza samo še svojem mnenju, da bi gospodar državne blagajne primanjkuječih 400 milijonov dinarjev lahko našel drugod in da bi bilo v ta namen lahko preje sklicati na posvet zastopstva vseh naših stanov. Dobitiki in zaslužki velikega kapitala, naj bo tuji ali domači, so pri nas še vedno tolikšni, da bi bil mogel tudi prevzeti del za pokritje sredstev, ki so državi nujno potrebna. Treba je tudi izvesti reforme upravnega življenja in delovanja, kjer ima opraviti s kapitalizmi, tako da ne bo izključena samo odkrita, ampak tudi prikrita korupcija in zapravljanje državnega denarja in narodnega premoženja, tako na primer pri dobavi in oddajah del, kjer so se napravile že milijarde, ne milijoni, ali pa, če na primer dobijo neke za zgradbo vodovoda 140 milijonov dinarjev, ko bi se s takim denarjem

lahko elektrificirale železnice ene cele banovine! Tudi bi bilo treba revidirati pokojnine in plače najvišjih funkcionarjev, narodnih zastopnikov in onih, ki imajo toliko premoženja in drugih dohodkov, da jim je državna plača in pokojnina sploh odveč — vsaj v teh težkih časih. Tako bi se ne dobili milijoni, ampak milijarde in državnemu uslužbencu ne bi trebalo iskati postranskih dohodkov na kakršenkoli že način.

Iz tega ne moremo izvajati nobenega drugega zaključka, kakor da se naj odredba o ponovnem znižanju uradniških plač spozna kot zgrešena in da naj se naš budget na drug način uravnoveša v smislu socialne pravičnosti in resnične koristi za državno gospodarstvo in ljudstvo. Vlada, ki je na tako srečen način s pomočjo splošnega ljudskega zaupanja začela reformo našega političnega in gospodarskega življenja, ne bo gluha za ta naš nasvet, ki nima pred očmi samo resničnega gospodarskega ozdravljenja ljudstva v naši državi, ampak tudi propeh vlade, ki je začela svoje delo pod tako srečnimi avspicijami s trdno voljo in veselim pogonom za novi obraz naše države.

Kakšna je Španija doma v hiši

V Španiji ni družinskega življenja, kjer bi se razvilo pravo delovanje ženske — gospodinje. Mož je v prostem času zmeraj le v kavarni ali klubu, kjer se zabava z igrami s kockami, z domino ali s kartami ali pa — politikuje. Ker je mož s svojimi prijatelji le tukaj v družbi in le tu govori o svojih brigah — če sploh kdaj govori o njih — in pride žena malokdaj v kavarno, v klub pa nikoli, zato ne pozna niti njegovega zanimanja, niti ne njega samega. Oba zakonca ne poznata drug drugega, da bi se razumela in poznala in tudi preden so poročila, nista dosti skupaj — razen na kakih veseljah. Na veseljah in svečanostih pa ni navada, da bi kdo resno govoril, celo zoper vse predpise je to. Zabaava je površna, samo igračkarije in spogledavanja. V Andaluziji je še dandanes običajno, da sme dekle samo skozi zamuženo okno govoriti z izvoljenecem, ki stoji na cesti pod oknom — in to leto dni. Šele čez leto sme snubec v hišo staršev in zasnubi dekle.

Duh nove dobe je to življenje na severu Španije toliko »osvobodilo«, da gre žena z možem enkrat na teden — navadno ob nedeljah in z otroki — v kavarno ali kino. Mož tega ne stori iz potrebe, marveč le iz dolžnosti in si dan prej zaznamuje to »dolžnost« v koledarju. Mnogo žena dobi pri biskoborhah, dasi niso te igre prav nič sorodne njihovemu značaju, a ondi so zato, ker je vstopnina za ženske manjša ko za moške — kar je tudi pri drugih prireditvah običajno.

Po vsem tem ni odveč, če pravimo, da so zakonci v Španiji večinoma nesrečni.

Tudi sicer ni v Španiji tistega družinskega življenja ko pri nas, n. pr. da bi povabili znanca in svojo v hišo. To pa zato ne (kakor tudi v Franciji ne) ker ni prijateljev, zračnih, domačih stanovanj in tiste udobne domačnosti, ko pri nas, sploh ne poznajo. Zato je pa mož rajši v gosposko opremljenih klubih kakor v svojem preprostem stanovanju. V delavskih slojih so zakonci srečnejši, ker mož in žena delata in imata več skupnosti.

Človek bi mislil, da se Španka posebno z nemo bavi z nego in vzgojo otrok. Nikakor! Bogati meščani in plemeniti se sploh ne bavijo z vzgojo otrok. Te ima v rokah pestunja ali kaka nemška gosposlica. V južni Španiji je sploh navada, da najamejo kako revno, osem — do devetletno deklco za svoje otroke. Obledijo jo v črno obleko z belimi obšitki in rokavih in krog vratu in ta ima velikanško odgovornost. Ker na Španskem še nimajo otroških vozičkov, mora mala pestunja v naročju prenašati dojenčka po najživahnih ulicah, ki so po južnih mestih seveda še bolj živahne ko pri nas. Te pestunje, ki so še same otroci, morajo paziti na otroke, mimo tega se zabavajo z njimi vojaki, tako da je konec sprehoda ena sama zmeda, ko je treba iskati otroke, nositi dojenčka, se bati gospodarjev...

Tudi ženski meščanski slojev ne najdeš nikoli v družbi njihovih otrok, a zato tem bolj skrbijo, da so otroci čim bolj načičkani. Vidiš otroke v rjavih ali zelenih zgibanih oblekah s čipkasto avbico na glavi in z manšetami in »zlatimi« uhanji. Med šolskim letom so imovitejši otroci vpisani v penzionate za čez dan. Posebni šolski avtomobili jih zjutraj pripeljejo tjakaj in gredo zvečer ponje.

Delavci pa morajo dati svoje otroke že zgodaj v službo. Šest — do sedemletni fantki prodajajo časopise še preden gredo v šolo, skočijo nato v avtobuse in so tako v marsikakih nevarnostih. Majhne deklice pa gredo že zgodaj za pestunje. Dosti je revnih otrok, ki začno že s četrtem letom beračiti in časih s tem preživljajo starše. Šolska obveznost je sicer predpisana, a kakor skoraj vse na Španskem, je tudi to le na papirju. Vsak živi, kakor hoče — in to povsem ustreza anarhistično usmerjeni duševnosti Špancev.

Ker so otroci tako zapuščeni in tudi dedno obremenjeni (velik del prebivalstva ima baje spolne bolezni), je razumljivo, da je veliko pohabljenih otrok. Tudi umrljivost otrok je velika. In dasi je Špansko ljudstvo rodovitno in imajo družine po troje, pet in več otrok, je na Španskem le 23 milijonov prebivalcev.

Tako je v domačem življenju Španke velika praznota, ki je — ker je prav malo solana — večinoma ne zna z ničemer izpolniti. Vsak dan pa uporabi neizmerno dosti časa za svoje lepotičenje — kar se začne že v zibelki. Ko ima dojenček komaj dva tedna, mu že pritisejo pentljico na glavo. Niti osnovne šolarice niti gimnazijke ne poznajo skromnih oblek. Hodijo v šolo oblečene ko kraljice in princeze. Med poukom niso prav nič pazljive in nekoč, pri angleški uri, me je šestnajstletna dijakinja kar nemoteno vprašala, kaj mislim o njeni frizuri.

Španka se vsak dan več ko uro samo frizira. Gladkih las ne trpijo; vsa glava mora biti nakodrana.

Kar hudo je bilo videti, da se celo osemnajstletne dijakinje, maturantke, niti malo ne zmenijo za javno življenje. Neka maturantka iz Madrida ni imela niti pojma, da je bil v Marseillu izvršen atentat.

tat, čeprav so že osem dni vsi časopisi poročali o njem. Prav tako niso dijakinje ničesar vedele o gledališču svojega rojstnega mesta, čeprav so tedaj igrali najboljši igralci Madrida.

Prav dobro sem razumela moške, ki so mi pravili, da ne morejo dobiti sebi primerne žene — in to v mestu s 300 tisoč prebivalcev. Edina duševna opora španske ženske je cerkev, ki je z njo neprijetno bolj v zvezi ko moški. In ženske so bile tudi tiste, ki so tedaj, ko je republikanska vlada Azana cerkev resno ogrožala, rešile v Španiji zadevo vere in cerkve, ko so vse glasovale za verske stranke.

Če presojamo današnji položaj Španke, moramo pripomniti, da nekako deset let vse stremi po obnovi. Stremenje pa izvira iz Katalonije, ki je bogatejša, družabno bolj razvita in bolj dostopna vplivom inozemstva. Tu se začnejo ozirati mladina, tudi ženska mladina, v novo smer: da se zanima za prirodo. Ta smer je zato zanimiva, ker špansko ljudstvo sploh ne občuti prirode in nima smisla zanjo. Mogoče zato ne, ker je sonce tako vroče, ker je toliko neskončnih kamnatih pušč in je tako malo godov. Mimo tega pa so Španci take nemirne narave, da jih ničesar ne vabi, da bi se zamislili v

tajnosti prirode. A zanimanje za prirodo najdes samo v Kataloniji.

Polagoma so se začele zanimati Španke za leposlovje, dasi je za lahko in plitko čtivo, za fejtone. V Barceloni in Madridu so že ženski književni krožki in ženska sportna društva. Glede dijakin, sta dva odstotka — v Madridu in Barceloni pa 10 odstotkov — takih, ki studirajo na vseh fakultetah, imajo profesorice, pravnice in zdravnice.

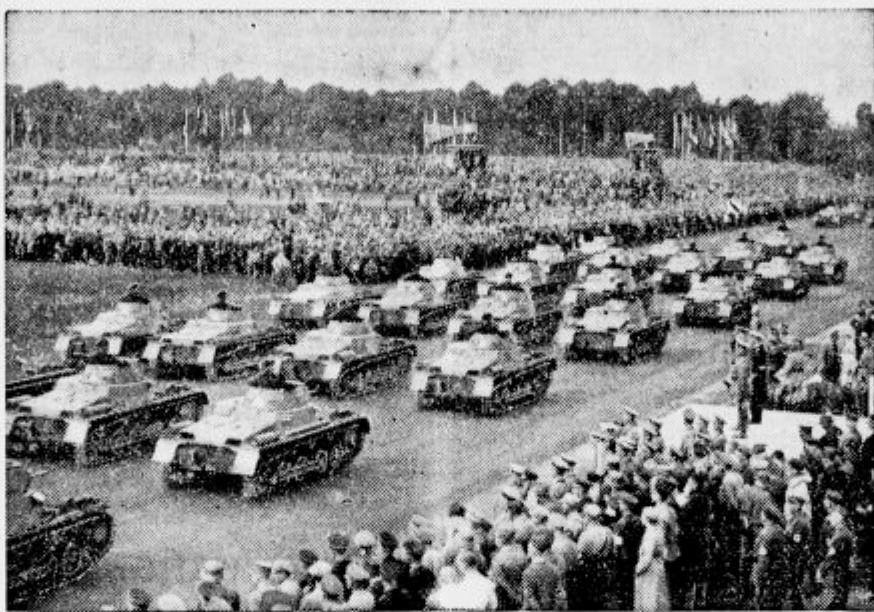
V politiki je vpliv Špank prav neznaten, čeprav imajo aktivno in pasivno volilno pravico. Le nekaj je vplivnejših politikark — levičark —, pa še te so — inozemke.

Čeprav je na Španskem dosti poskusov, da bi se ženska osvobodila, vendar vplivajo ti poskusi le na njeno zunanje življenje. Glede notranjih vrednot pa so Španke še prav tam, kot so bile v dobi Mavrov. To velja zlasti glede spolnega življenja. Špancem je ženska le ženska — in kar nemogoče se jim zdi, da bi bila še kaj drugega. Dokler bodo na Španskem ti nazori veljali, dotlej bo Španka zmeraj manj vreden človek, čeprav ima toliko političnih pravic. Seveda bodo tudi te pravice polagoma pripomogle, da bo Španka družabno svobodnejša. Saj

Lepša parada — jesenskih in zimskih modernih oblek v Berlinu.

je Španija dežela, ki ima slavno zgodovinsko preteklost in dosti možnosti za razvoj v bodočnosti. Ko se bo narod tako razvil, da bo živel ko moderno ljudstvo, se bo tudi Španka povzpela na višjo stopnjo in se bo zavedala svojih dolžnosti kot žena. mati, gospodinja in javna delavka.

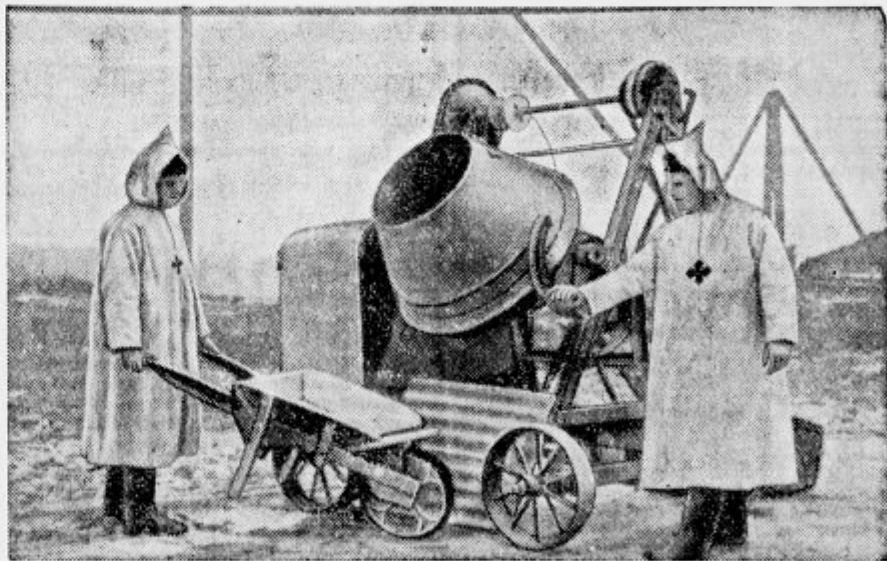
Strašna parada še strašnejših tankov.

Zračne ceste v bodočnosti

Prvi poskus ruskega letala, da bi iz Moskve preletelo brez pristanka v S. Francisco, se je ponesrečil, ker je imel motor tehniško napako. S tem dogodkom je svet spet začel gledati na severne pokrajine. Na severu, krog severnega tečaja in na tečaju, so nam pač že vse pokrajine znane. Saj je Wilkins L. 1929 preletel pot od Aljasko na Spicbergo in leta 1926 je »Norge« obredila vse otočje med Grenlandijo in Hudsonbayjem in tudi »Graf Zeppelin« je že preceje natančno preiskal arktične pokrajine. Le še nekaj takih poskusov, pa bo s severa izginila poslednja bela lisa neznanih pokrajin. Te so največ med potjo »Norge« in med sibirskim obrežjem in vse, česar ne poznamo na severu, je dolgo 500 km in široko 650 km. Ta »bela lisa« je jedro polarnega morja, ki je 3000 km dolgo in 2000 km široko. — Polarni raziskovalci so bolj in bolj prepričani, da pokrajina krog severnega tečaja, ki trda zemlja in da je tudi med sibirskim in severoameriškim obrežjem samo ledeno morje. Kakor so si nekoč velešile delile pokrajine krog Sredozemskega morja, tako so zdaj tudi na severu. Ameriške združene države imajo Aljasko; Angleška ima Kanado in arktično otočje; Danska ima Grenlandijo; Norveška — Spicbergo in Rusija ima Novajo Zemljo, otok Vrangl in Sibirsko obrežje. — Do bodo nekoč letala vozila nad ledenim morjem in prečrčala severni tečaj in bo promet po zraku zasedel to pot, je seveda narejena stvar. Saj potrebujeteš z ladjo za vožnjo od Barrova na Aljaski do Spicbergov mesece najhujše vožnje. Z letalom dospes prej ko v enem dnevu. Prav tako bodo druge zračne zveze preko severnega tečaja jako uporabne in kratke.

London in Tokio bi imela velike koristi od take poti, če pogledamo nekatere številke: razdalja med Londonom in Tokijem, preko Sueza in Indijskega oceana meri 21.000 km. Preko Sibirijske pa 12.000 km, a čez Nordkap in Novajo Zemljo 10.480 km. Torej si prihranimo 1520 km, kar je brez dvoma dosti

vredno. — Ali iz Čikage v Moskvo — je najhitrejši polet preko Grenlandije, Islandije in Norveške. Iz Njujorka v Tokio čez Severno Kanado, Aljasko, Kamčatko. Neizmerne so razne možnosti za najkrajše poti čez severni tečaj in bržkone se bo bodoče letalstvo in bodoči zračni promet oprijel te, za zdaj še nevarne poti.

Misionarji si zidajo cerkev. »Beli očetje« v Newton St. Roswllsu na Angleškem si sami zidajo cerkev. Stroj za mešanje betona.

Celine potujejo

Na več ko sedemdesetih različnih točkah sveta zmerijo vsako leto ves svet, da se prepričajo, kako deli zemlje zmeraj potujejo. Zvezdoznanska dolžinska mera je pokazala, da se Washington in Pariz zmeraj bolj oddaljujeta (kot politično). Amerika se vsako leto umika Evropi in se umakne za 30 cm. Središče takšnega merjenja je na zemljemerskem zavodu v Potsdamu na Nemškem. Ondi so pravkar postavili najnatančnejšo uro vseh natančnosti (kakršni so Nemci sploh), ki meri čas in svetovne dolžine. Ura je iz kremenca in na električni pogon. Vendar se tudi ta nemška ura zmoti, pa le za tisočinko sekunde na leto! S to uro morejo n. pr. do metra natančno izmeriti daljo med Honolulujem in Potsdamom. Če to svetu kaj koristi, ne vemo. Na vsak način koristi zvezdoslovcem, da imajo službo in delo zase.

Ura za letala

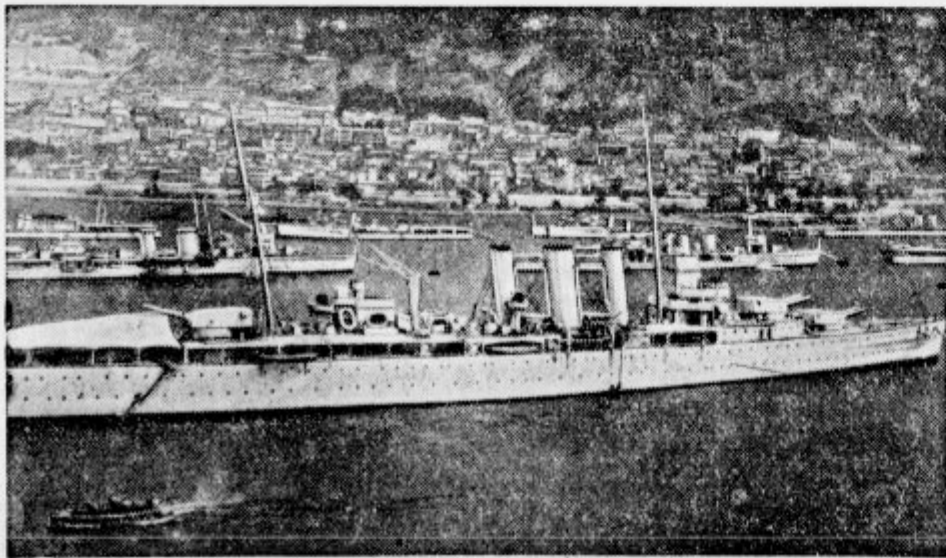
V Leicesteru so za letališče v Germistonu v Južni Afriki naredili letalsko uro. Položili jo bodo vodovodno na tla in z višine 1000 m bodo letalci lahko pogledali na to uro. Plošča ure meri v premeru 9 m, veliki kazalec je 5 m dolg, mali pa 440 cm. Ura je na električni pogon. Kaj letalci ne bodo mogli več gledati na svoje ure?

V gledališču proizvajajo na odru hudo nevihto. Bliska se, grmi in treska. Tedaj zavzdihne Mina na sedežu: »Zdaj vsaj vem, zakaj so me kurja očesa tako bolela!«

— Koliko ima vaš gospod številko ovratnika?

— Ne vem; a če ga takole objamem, je kar prav!

Pogled na Gibraltar, ki ga Angleži vedno stražijo in ki so ga zdaj umetno zaprli.

Elektrifikacija Slovenije napreduje

Za uso Slovenijo bi rabili še 70 milijonov Din

Ljubljana, 20. sept.

Včeraj se je vršila razprava za zgraditev novega daljnovidnega Kranjskega deželne elektrarne Zilovnice. Naloga je napelovanje 20.000 voltov. Namen zgraditve tega voda je omogočiti Završnici, da bo bolj izrabila svojo delamožnost. S tem bo prišla Završnica bolj do veljave za kritje konje in bo tako ves obrat racionalnejši. Treba bo sedaj omenjeni vod čimprej zgraditi.

Trenutno se nadalje izvršuje elektrifikacija okolice Dobropolja in je tam že zgrajena transformatorska postaja. Pričakovati je, da bo luč zasvetila tu že to jesen. Nadalje se nadaljuje elektrifikacijska dela v ribniški okolici. V smeri Grosuplje—Kočevje so sedaj že elektrificirane Velike Lašče, Sotražica z okolico, cela občina Ribnica z bližnjo okolico itd. Tako ostane za elektrifikacijo le še del ribniško-kočevske doline. Tu se je pokazalo, kako potrebno je bilo, da je banovina gradila daljnovidno do Kočevja. K zgradbam so prispevali lokalni interesi delavcev, ki pa ni toliko, da ga kraji ne bi mogli prenesti. Občine so si pomagale z uvedbo doklade na po-

trošno električnega toka, katero pobirajo sedaj Kranjske deželne elektrarne in jo obračunavajo z običnimi. Obremenitev znaša 1,75 Din za kilovatio uro. Tako ne pomeni elektrifikacija za občine nobenih novih izdatkov, ker se stroški amortizirajo z donosom trošarine na električni tok. Poraba v že omenjenih krajih je razmeroma znatna.

Sicer pa je banovina pred kratkim dovršila celoten program za izvedbo elektrifikacije cele Slovenije. Skupno cenijo, da bi potrebovali za popolno elektrifikacijo še okoli 70 milj. Din. Ta vsota je potrebna za zgraditev daljnovidov, omrežja in transformatorskih postaj. Največji del te vsote je potreben še na Stajenskem, kjer cenijo, da bo treba za elektrifikacijo porabiti še okoli 45 milijonov Din, manjše so potrebe na Gorenjskem, kjer računajo, da bo treba še okoli 5 milj., in Notranjskem, kjer računajo istotako s potrebo 5 milj. Din. Elektrifikacija Dolenjske bi stala okoli 20 milj. Din. Vse to so velike vsote, ki pa se bodo v doglednem času dale spravi skupaj, kajti del bodo prispevali interesi, del banovina, najeti pa bi bilo seveda treba tudi še več posojil.

Zasedanje davčnega odbora

Ker vlada med obvezanci pridobitno veliko zanimanje za razprave o njih ocenitvi pred davčnim odborom, navajamo za posamezne stroke imena članov davčnega odbora, na katere naj se obračajo interesi za pojasnila. Sploh dobre interese pojasnila glede vsega tega pri tajništvu Združenja trgovcev v Ljubljani.

Razprave bodo:

21. septembra: trgovine z manufakturami in galanterijami ter konfekcijami (gg. Pavle Fabiani in Ivan Bahovec).

23. septembra: trgovine z usnjem, čevlji itd., trafike in vrtnarije (gg. Fabiani in Anton Verbič).

24. septembra: branjarje (gg. Fabiani in Verbič).

25. septembra: modistinj-trgovke, krznarji, graverji, puškarji, urarji, zlatarji, pasarji, optiki, fototrgovine z modnim blagom (gg. Fabiani in Stane Vidmar).

26. septembra: gostilne od črke A—L.

27. septembra: gostilne od črke M—U.

28. septembra: gostilne od črke V—Z, delikatese in vinotoci.

30. septembra: sodavičarji, trg. z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, kisarne, trg. z železnico, ločeno posodo, dež, pridelki, menjalnice, klonopodjetja (gg. Vidmar in Verbič).

2. oktobra: lekarnarje, revije, razna obrtna podjetja ob desetih.

3. oktobra: prevozniki, špediterji, drogerije, razni trg. obrati ter trg. agenture (gg. Verbič in Bahovec).

4. oktobra: trgovine z mešanim blagom od črke A—P (gg. Verbič in Bahovec).

5. oktobra: trgovine z mešanim blagom od črke R—Z, trgovine s stroji in vozili, trgovine s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti (gg. Verbič in Bahovec).

Zakaj se podaljšali jadransko razstavo? Tega vprašanja si pri nas ne zastavlja nihče, kdor je videl razstavo, saj se je sleherni vpraševal, zakaj so vložili toliko truda in zdelo se jim je, da so razstavo tako bogata, obširna in popolna, kakor da je prirejena za stalno. Zato je razstava podaljšana na splošno željo, toda samo za tri dni. Prireditelji hočejo ustreči želji, ki niso imeli prilike videti razstave za časa velesojne, ko je bila nekoliko višja vstopnina. Zda je vstopnina minimalna, samo 5 Din, za šolske skupinske obiske pa samo 1 Din za obiskovalca, zato pač ne bo več nihče zamudil lepe prilike, ki se mu ne bo nikdar več ponudila. Kdove, če ni ta prva pomorska razstava pri nas tudi zadnja? Ko bi prireditelji vedeli, koliko žrtv jih bo stalo ogromno delo, bi se najbrž premislili. Tudi z vzdrževanjem razstave so veliki stroški, zato ni podaljšana zaradi tega, da bi imeli prireditelji kakšen dobiček, temveč predvsem zato, da si jo lahko ogledajo najširši sloji, saj je namenjena vsem.

Zopetne italijanske izgube zlata. V dobi od 31. avgusta do 10. septembra se je zlati zaklad Italijanske banke zmanjšal od 4.704,5 na 4.562,9 milj., prav tako valute od 438.1 na 432,05 milj. lir. Menišna posojila so narasla od 3.950,3 na 4.048,7, druga posojila pa od 2.189,35 na 2.303,4 milj. lir. Med pasivi se je obrok bankovcev povečal od 14.004,2 na 14.234,6 milj. lir. A v ista naložbe so padle od 377,2 na 375,1 vloge v tek. računu od 409,4 na 402,1 milj. lir. V zvezi s tem postaja še bolj razumljivo zadnje zvišanje diskonta.

Likovič Joža:

Na jezerišču

Anžol je z neko ljubosumnostjo občutil, da se vrtikajo že vsi v njegovo gospodarjenje. Radi tega je z vidnim ogorčenjem odslavlil kupce; Janez jih je skušal pridržati in omejitvi očeta:

»Razorčevi so tudi prodali nekaj stojčnega blaga. Ako bi bila kupčija galjufiva, so že toliko pretekli, da bi jo zavrnili.«

»Kar tuli z volkovile je udaril Anžol po mizi in odšel.

Lenussi se je opravičeval, da ni nameraval povzročiti nikakega nesporazuma; Janeza je očaral z izbranimi besedami, ki je obžaloval, da noče sprejeti oče izredne ponudbe. Margo se je dolgo posvajal od Franke; ni ji mogel dopovedati, kakšna škoda se ji godi, ko odeveta v teh samotah. Ako želi priti nekoliko v svet, mora dobiti v njegovi gostilni kraj Podpeči mesto točajke. Življenje ji bo potovalo prav prijetno, tudi zaslužila bo. Colnarji, železničarji, prepuščevalci, apenčarji, vsi se zbirajo v njegovi gostilni!

Pooblaščenec niso poznali bližnjice v Bevke, kamor so bili namenjeni še ta večer. Janez jih je popeljal tja, betoni ni bilo hudo občelo, da bo zopet izostal z doma. Toda fant ni odjadel! Ponujala se mu je ugodna prilika, da se priporoči za službo na železnici. Lenussi mu je obljubil, da bo sprejel prihodnjo pomlad, ko bo odprti večji promet.

Vas se ni mogla upokojiti; vsa okolica so bila odprta, celo mladina je opustila ta večer svoje prešernosti in kratkočasna vsovanja; pridružila se je starejšim. Vse je govorilo o železničarjih in sklenjenih kupčijah. Oni, ki so pooblaščenec prodali ajdo, so jih neprenehoma hvalili in zavracali ostale, ki so jih zanimali, češ, da so zavrgli pridelok, ker so ga prodali za tako neverdno ceno.

Anžol je sedel pred hišo in predel na Janeza; ta se je vrnil lele na noč, ko so se razgorele prve

zvezde, ki so pripolzele iz vesoljstva in obvisle nizko nad Barjem.

»Lahko vam je žal, da niste prodali ajde. Sokarji so sklenili prav ugodne kupčije,« je znova napeljeval radovedni sin pogovor in prisedel k očetu.

Anžol se je obrnil proč in pikro omenil:

»Po vinu in laški nesnagi smrdiš. Kaj sem te za to redil, da boš stregel tuja.«

»To so vendar boljši ljudje,« je ugovarjal sin.

»Povsod so jih sprejeli spoštljivo.«

»Lahov koš te ne bo prerediti, pa če imajo sto železnice in kupčije. Boljši je luštrekov kropček in poštena roka, kot pa ostrezovanje za slabimi službami.«

Starost se je dvignil in odšel v belo julijsko noč. Občutil je čudovito razkošje, ki ga je mogel doživeti le na domačih tleh, kjer se ni potoptena gruda ter zaničevano skromno ognjišče. Fantje so klepali kose. Nočjo bo stopila smrt na bistrice košenilne in senožiči, se dotaknila trav in cvetov, na katere bo padla poslednjikrat blažena rosa. Nočno ozračje se je razbistrilo, kakor bi se topilo v njem čisto srebro. Nad jezerišče se porajajo lankne, bele meglice. Nad temenom Krina miglja srebrni mletek. Čudovite julijske noči, bele in brezmejnne! Obzorka so se odmaknile do božjega prestola in čakajo na Stvarnika, da jim začrta polnočno pot.

Janez vsega tega ni občutil; njegove misli so bile navezane na oni kosček sveta, ki leži med Gorčevci in Ribjekom, kjer se dviga železniški nasip, po katerem drve lokomotive, hrepeneče po krevcih zarjaj.

Zelenkasti poletni sončrak prehaja; v Bevkah je odzvonilo zdravo Marjo. Mir se seli med brezami in gnezdi v prosu, samo na Zalostni gori še prepevajo zvonovi nedelji v slovo. Kobilar je nehal živigati. Rdeče senice so poslednjikrat zletele preko Barja, nazaj so se pa vračali blede obrati utopljenec, ki so bogve kdaj zašli v jeze-

Kakor ognjegasec
požar
preprečuje
Bronchi
bonbon kašelj
PROIZVOD »UNION«, ZAGREB.

Borza

Dne 20. septembra.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina in Curiha, vsi drugi tečaji so pa popustili. V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na naših borzah narasel v Ljubljani na 8,35—8,65, v Zagrebu na 8,53—8,63, v Belgradu pa na 8,50—8,60. Grški boni so v Zagrebu popustili na 32,65—33,35, v Belgradu pa na 33 bl. Angleški funt je v Zagrebu popustil na 231,605—233,205, v Belgradu pa na 232,45—234,05. Španska peseta je v Zagrebu notirala 5,575—5,675, v Belgradu pa 5,70 blago.

Celotni promet na zagrebški borzi brez kompenzacij je znašal 451.616 Din.

Ljubljana. Amsterdam 2968,86—2983,46, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 739,90—744,96, Curih 1424,22—1431,29, London 215,48—217,53, Newyork 4354,64—4390,96, Pariz 288,93—290,37, Praga 181,33—182,44, Trst 357,24—360,82.

Curih. Belgrad 7,00, Pariz 20,275, London 15,14, Newyork 308, Bruselj 51,95, Milan 25,10, Madrid 42, Amsterdam 208,45, Berlin 123,80, Dunaj 57,40, Stockholm 78,10, Oslo 76,10, Kopenhagen 67,60, Praga 12,73, Varšava 57,90, Atene 2,90, Carigrad 2,43, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,675, Buenos-Aires 0,8375.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 79—80, agrarji 45—46, vojna škoda promptna 367—368, begluške obveznice 63—65, 8% Blerovo posojilo 80—81, 7% Blerovo posojilo 72—73, 7% posojilo Drž. hip. banke 75—77, 7% stab. pos. 80 blago.

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 78—80, vojna škoda promptna 365—366 (365, 367), 9., 10., 11. 367 bl., 12. 365—367 (368), begluške obveznice 63,75—64 (63,75), 8% Blerovo posojilo 80—81, 7% Blerovo posojilo 70—72, 7% posojilo Drž. hip. banke 75—77, — Delnice: Priv. agrarna banka 231—232 (231), Trhoveljska 100—110, Isis 40 bl.

Belgrad, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 82,25—82,75 (82,75), agrarji 46,25—47 (47), vojna škoda promptna 367,50—369 (368), begluške obveznice 66,75—67 (67), 7% Blerovo posojilo 69,50—70,50 (70,50), 7% posojilo Drž. hip. banke 74,50 den. (75, 74,50), 7% stab. pos. 81—82 (81,50), — Delnice: Narodna banka 6900 bl., Priv. agrarna banka 231—232,50 (234, 232).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. 139—143, bč. ladja Tisa 144—146, bč. ladja Bogeja 142—144, slav. 138—140, srem. 138—143, ban. 141—143; oves: bč. in slav. 111—113; rž ne notira; ječmen: bč. srem. 64 kg = 124—126; koruza: bč. in srem. 95—97, ban. 93—95; moka: bč. in srem. og in ogg = 210—230, št. 2. 190—210, št. 5. 170—190, št. 6. 150—170, št. 7. 130—140, št. 8. 105—110; otrobi in fižol neizprem. — Tendence: evrsta. Promet srednji.

Sombor. Pšenica bč. okol. Sombor 138—140, gor. bč. 140—142, bč. potiska, slav. in ban. 138—140, južna ban. 142—144, ban. potiska 144—146, bč. Donava in Bogeja ladja 144—136; oves: neizprem.; rž: bč. 116—118; ječmen: neizprem.; koruza: bč. in srem. 95—96, bč. in srem. ladja 95—100; moka: bč. og in ogg = 215—235, št. 2. 195—215, št. 5. 175—195, št. 6. 160—175, št. 7. 135—145, št. 8. 105—110; otrobi: bč. 90—92; fižol neizprem. — Tendence: evrsta. Promet 57 vag.

Hmelj

Uradno poročilo tržnega nadzornika:

Zalec, dne 20. sept. 1935. — Položaj je danes v Zalecu evrsta, kakor doslej letos še ni bil nikdar. Ponudbe so skoraj povsem ponehale. Cena za rdeči hmelj se je dvignila od Din 10 do Din 15, za drugovrstno blago se je plačevalo do Din 25, za gladko zeleni hmelj pa se se je izvršilo nekaj kupčij do 28 Din. Posamezni hmeljarji, ki spekulirajo, pa hmelj tudi za to ceno ne dajo in pričakujejo še višjih cen.

Sport

Jutri prične borba ...

Primorje: Ilirija v Ljubljani ob 16. uri.

Jutri se prične državno prvenstvo v nogometu na osmih krajih, odnosno z osmimi tekmami. V Ljubljani se srečata na igrišču Primorja ob 16. uri stara rivala Primorje in Ilirija. Kdo bo zmagal, je vnaprej težko prorokovati. Primorje je nekoliko v prednosti, ker ima za seboj težke tekme, Ilirija pa se je — kakor slišimo — na tistem pripravljala na jutrišnje srečanje. Borba bo vsekakor ostra in napeta in upajmo, da tudi fair, zmaga naj pa oni, ki bo bolje igral. V svrhu točnega pregleda jutrišnjih tekem, navajamo srečanja v vseh petih skupinah.

Prva skupina: V Belgradu BSK; Jugoslavija in v Nišu Gradjanski; Radnički (Kragujevac).

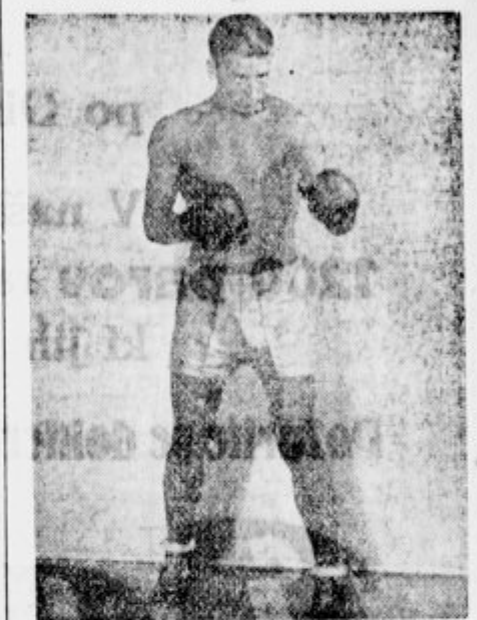
Druga skupina: V Novem Sadu Vojvodina; Bask, ter v Vel. Kikindi 2AK; Sparta (Zemun).

Tretja skupina: V Sarajevu Slavija; Hajduk (Split) ter v soboto Hajduk; Hajduk (Split).

Četrta skupina: V Banju Luki Krajinski; Grafičar.

Peta skupina: V Zagrebu Gradjanski; Hašk ter v Ljubljani Primorje; Ilirija.

Boks v nedeljo

Heller Ivan.

prvak Ljubljane in drugi na drž. prvenstvu za l. 1934-35, ki nastopi na nedeljskih borbah v Delavski zbornici.

V nedeljo bo slo zares. Slovanovci so vse napravili, da bo nedeljska boksarska prireditelj v Delavski zbornici ob pol 21. uri na višku.

Če stopiš v telovadnico na Lediti, ki je živa kot mravljišče, vidiš kako mladi postavniki tane delajo. Eden skoče z vrvice, drugi se vadi na vreči, tretji dela gimnastične vaje na drugem koncu se dva borita. Vsak zase in noben se ne pusti motiti. Med njimi se kreče črne Vid Curney, povsod je, vsakemu daje nasvete in ga popravlja če je potrebno.

Po treningu imajo sestanke, kjer razpravljajo o organizaciji celega nastopa, o prodaji vstopnic, ki jih je že precej razprodanih. Zaključujejo se ti sestanki v mlekarni s pogovori o nastopajočih atletih. Vsak govori o svojem nasprotniku, kakšne napake ima, koliko sam zidi in izgiba o uspehu ali neuspehu nastopa, katerega ima pred seboj.

Heller se je prijavil za ravnar in upa, da mu bo uspelo vrniti štrklju na to, kar mu je on posodil v Mariboru. Skof, tuhta in Studira na vreči, kako bi najbolje opravil v opasnem Le-rohom iz Kamnika. Dojenec je nekoliko bolan, a vseeno upa, da bo v nedeljo častno zastopal Slovanove barve. Pavlič in Župan ta dva pa vsak zase trenirata, da bosta v borbi med seboj pokazala kaj znata. To so Slovanovci, Bogve kakšna presenečenja nam pripravljajo Mariborčani, ki gotovo ne drže križem rok, saj je znano, da so ravno Mariborčani tisti ki nikoli ne mirujejo.

Marsikdo, ki še ni videl boksa v resnici, temveč samo v filmu ali pa je slišal govoriti o njem, največkrat zabavlja čezenj. Ti naj pridejo v nedeljo v Delavsko zbornico, program je tak, da bo zadovoljil vsakega.

doben začaranemu svetu, ki je bil povezan med seboj s prilikavim rastlinjem, zvileni in glavineem. Čez polje je s požiganjem in neprestanim trudom svet toliko udelal, da se je razprostrla v jeseni med brezami in leščevjem sveža, črna leha, ki se je pod soncem v svoji nedotaknjeni rodovitnosti mikavno blestela. Soparica je za grinjala zvečer v lahno kopreno in čuvala njene zdrave soke. In tista naslada ob rožnobi aljovi lehi, naslada gospodarja in otroka, ki trepete za srebreno bilko, za najnežnejši klasek, ki hrani zrna! Kdo bi se mogel dotakniti z zlobno roko tega belega razkošja in cvetoče drobnarije. Samo belbelice so smele semkaj zabajati in opravljati svoj daviški posel.

Vrh razpotja je Anžol obstal in prisluhnul. Razločno je čul neko stopicanje in šumenje, ki je prihajalo iz zaraščenega šotišča. Morda je zašla srna in obira mlade makovnice. Zanimanje ga je vedlo dalje. Ko je prišel do svetle jase, je opazil med nizkimi brezami dva zaljubljenca, ki sta se držala za roke. Radovedno se je jima približal; čudno se mu je zdelo, kdo bi se zatekel tako pozno v goščavje, ki je pristopno kvetnemu donučin. Saj lahko zaide na skrito jezersko okence in se topoti... Kakšna prevara! Pod molčnimi brezami sta si prisegala zvestobo Janez in Micanka. Stari Anžol bi se bil skoraj opotekel! Tak gnev ga je prevzel, da se je moral oprijeti hrastiča. To usodno srečanje ga je razjutilo. Komaj je zavrnil železničarsko navlako, ki se je hotela polokomniti ajde, pa naleti na grošno priliko, v katero se je podal rodni sin! Pognal se je čez jaso, ne da bi preudaril, kaj namerava. Spotoma se mu je udarilo, kar ga je še bolj razburjalo. Rad bi zarjovel in preplašil negodnega; toda srd mu je posušil grio, da je samo strahno zeval in hropel. Ko je tako prilomastil do konca lehe, sta se Janez in Micanka razletela, kakor da ju je razpršil vihar vrtnice. Dekle je komaj slišno vtiliknilo in zakrilo oči:

»Ožal«

ČISTIMO SKLADIŠČE

Prodajamo posamezne zaostale pare po znižanih cenah:

553 parov ženskih in moških čevljev iz platna, baržuna, boksa, laka in semiša

po Din **29·- 39·- 49·- 59·- 69·-**

833 parov otroških čevljev iz platna, boksa, dulboksa in semiša

po Din **12·- 15·- 19·- 25·- 29·- 39·- 49·-**

V naši prodajalni v Šiški (pri stari cerkvi) imamo izloženih **1200 parov** raznih čevljev iz boksa, laka, semiša, dulboksa, baržuna in platna, ki jih prodajamo po neverjetno znižanih cenah

Požurite se dokler imamo izbiro v velikostih - Obiščite naše prodajalne brezobvezno

Rata

Ljubljana: Prešernova ulica št. 7
Celovška cesta št. 43

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·-; ženskovnanjski oglas Din 2·-. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·-. Mali oglas se plačuje takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega snajaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Službo praktikanta
na veleposestvo iščem. Absolviram sem Kmetijsko šolo. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Celju pod »Praktikant« 11615. (a)

Službodobe

Dobrejša pevovodja
iščem. Naslov v upravi »Slovenca« št. 11590. (b)

Pletilje

dobro izurjene — takoj sprejemam v stalno službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11586. (b)

Zastopnika

sprejemam za prodajo naših predmetov. Stalna služba. J. Banja, Ljubljana, Miklošičeva 20. (b)

Pošteno kmeč. dekle

za dela pri prašičih in v pomoč pri ostalih službah. — Jožef Keber, Smartinska cesta 12, Ljubljana. (b)

Foto-reporterji

iz vseh manjših in večjih mest v Jugoslaviji, se takoj sprejemajo. So lahko foto-amaterji in profesionalni fotografi. Ponudbe z natančnim naslovom na: Publicitas, Beograd, poštni predal 60 pod »Foto-reporterji«. (b)

Fotograf-poslovodja

prvovrsten operater, z daljšo prakso, večje umetne snemanja ter vodstva in razdelitve dela, se takoj sprejme. Ponudbe na: Publicitas, Beograd, poštni predal 60 pod »Poslovodja«. (b)

Vajenci

Vajenca
za parno pekarno, pridnega in poštenega, iščem. Drugo po dogovoru. — M. Zavodnik, Guštanj. (v)

Gospodične

sprejemam na dnevni in večerni pouk v šivanju perila. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Šivilja«. (u)

Stanovanja

ODDAJO:

Opremljeno sobico
takoj oddam solidni osebi. Bleiweisova c. 15/III, levo. (s)

Dvosobno stanovanje

z vrtom oddam s 1. novembrom. Prikladno za upokojenca. Kettejeva 7. (c)

Dvosobno stanovanje

v pritličju oddam za oktober. Prule, Cimpermanova 3. (c)

IŠČEJO:

Dva akademika
iščeta stanovanje. Ponudbe s ceno upravi »Slovenca« pod »Poceni« 11585. (b)

Kupimo

Kupimo pršilnik

(Spritzapparat) za barvanje in lakiranje, srednje velikosti, komplet, s kompresorjem, ev. elektromotorjem. — Najnižjo ceno ponuditi upravi »Slovenca« pod šifro »Brezhiben«. (k)

Dva huda psa

volčjaka čuvaja, do enega leta stara, kupimo. Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod »Volčjaka« št. 11614. (k)

Belí krompir

kupujemo na vagone. Ponudbe s ceno franko nakladalna postaja na: Jugopol d. z o. z., poštni predal 12, Celje. (k)

Kupimo

suh smrekov, borov in mecesnov rezan les. Išče mo nakupovalce. Ponudbe pod »Stalna dobava« na Aloma Company, d. z o. z., Ljubljana. (k)

Staro zlato,

srebrne krone kupujem po najvišjih dnevnih cenah! (u)

F. Čuden

Prešernova 1

Prodamo

Zopet smo cenejši!

la sportni suknjič 95 Din, trenchcoat 420 Din. Specialna izbira pump, modnih hlač, perila itd. Prešern, Sv. Petra c. 14. (l)

Mlekarska zadruga

v Trzinu Vam nudi polnomastni sir in sirovo maslo po zmernih cenah. (l)

Kolesa

moška in damska, radi končane sezije po neverjetno nizki ceni naprodaj. Nova trgovina, Tyrševa št. 36. (l)

Otroške vozičke

moderne, prodaja po tovarniških cenah »Novel«, Frankopanska 21, Šiška. Ne zamudite ugodne prilike! (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje trdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Posestva

Parcelo

prodam ob Linhartovi cesti. Naslov v upravi »Slovenca« št. 11636. (p)

Prostovoljno prodam

večjo vzorno opremljeno lesno industrijo; pogodi najugodnejši. Interesenti pošljite naslove upravi »Slovenca« pod »Najugodnejše«. (p)

Posestvo

blizu postaj Videm-Krško in Brežice v vinogradi, sadovnjaki in travniki ter zgradbami ugodno naprodaj, tudi v delih. Posredovalci izključeni. Vprašanja na upravo »Slov.« pod št. 11.230. (p)

Obrt

Modna trgovina

dobro vpeljana, na prometni cesti, sredina Ljubljane, radi bolezni ugodno naprodaj. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kapital 60.000/11.584« (t)

Posteljne mreže

v lesenih in železnih okvirjih ter železne postelje vseh vrst izdeluje in sprejema v popravilo najceneje P. Strgulac, Gosposvetska 13, Kolizej — (d)

Pozor!

Sportne in vsakovrstne čevlje, ročno delo, dobite v moji delavnici po znižanih cenah. Popravila se izvrše hitro in točno. Ogled neobvezno. Mohorič Anton, zaloga čevljev in delavnica, Gosposvetska cesta 13, Kolizej. (d)

Vnajem

Gostilno

dam na račun. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11635. (n)

Auto-motor

Automobil

znamke »Auburn«, 6 cyl., petsežna limuzina, popolnoma nov — prodam. Naslov: Sušak, poštni predal 2. (f)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Posojilo 200.000 Din

iščem proti vknjižbi na I. mesto. Trikratna vrednost. Obresti po dogovoru. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Varna nalozba«. (d)

Družabnico

samostojno, ki razpolaga z nekaj prostora, in ima veselje do trgovanja — sprejemam. Kapital ni potreben. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Solidno«. (d)

Hranilne knjižice

kupujemo in prodajamo najugodnejše. Adamič, zastopnik »Stedovne zadruge«, Ljubljana, Gosposvetska 8. (d)

Razno

Imam v zalogi

letošnje fino rezano

kislo zelje

po konkurenčni ceni.

I. Oražem - Moste

pri Ljubljani.

Muzika

prodaja klavirje, harmonije, violine, kitare, strune in vse glasbilske potrebnosti. — Popravila in uglašitve vsa glasbila strokovnjaško in najceneje. Izposojevalnica klavirjev

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 4

NARODNO GLEDALIŠČE

OPERA. Začetek ob 20.

Sobota, 21. septembra: Zaprtje. Nedelja, 22. septembra, ob 20: »Hoffmannove pripovedke«. Gostuje g. Marijan Rus. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.

Kavine in čokoladne pijače moremo napraviti bolj preprosto z mlekom, ki mora biti mrzlo. Ne pozabi pa: lepo je treba servirati take pijače in so še enkrat bolj prijetne in užitable!

Tinčkove in Tončkove prigode

134.

Primožkovo življenje visi na niti.

Primožek je pritrdil vrh na vejo, ki je štrlela daleč čez široko reko in se zavihtel nad glavami požrešnih krokodilov na streho splava.

Krokodili so začudeno buljili vanj in odpirali gobce na stečaj, kajti bili so prepričani, da jim mastna pečenka ne uide.